

SUZBIJANJE KOROVA U VOĆNJACIMA

U intenzivnom uzgoju voća važno mesto zauzima borba protiv korova. Korovi mogu voćarskoj proizvodnji naneti značajne štete. Održavanje zemljišta bez korova pokazuje mnogostruke prednosti:

- više hraniva ostaje voćkama na raspolaganju
- povoljniji je vazdušni režim zemljišta
- korovi troše značajne količine vode, pa time isušuju i osiromašuju zemljište
- intenzivnom transpiracijom korovi povećavaju vlažnost vazduha i stvaraju povoljne uslove za razvoj bolesti.

Održavanje zemljišta čistim od korova naročito je važno na zemljištima loše teksture (peskovi), koja i inače loše gospodare vodom, naročito u godinama sa manje padavina.

S obzirom na vreme kretanja korova, delimo ih na: zimsko-proletnje, letnje i jesenske korove. Sastav korovske flore se menja u zavisnosti od agrotehničkih i pomotehničkih mera (uzgojni oblik, razmak redova, ishrana,..). Za razvoj voćaka poseban problem su višegodišnji rizomski korovi, koji zbog svojih podzemnih rizoma vrlo snažno konkurišu korenovoj mreži voćaka.

Suzbijanje korova u voćnjaku može se sprovesti agrotehničkim i hemijskim merama (herbicidima).

Agrotehničke mere uključuju višekratnu obradu tla kako između redova, tako i unutar redova voćaka. Obradom zemljišta uništavaju se korovi u mladim nasadima (od 1 do 4 godine), jer su osetljivi na herbicide. Zemljište se u mladim nasadima obrađuje između redova, u redu i upravno na pravac redova – ako je razmak sadnje u redu tri ili više metara, i ako je nesmetan prolaz traktorskog agregata između voćaka. Suzbijanje korova u mladim nasadima herbicidima dozvoljeno je herbicidima na bazi parakvata (Gramoxone, Agram, Galop).

Herbicidi u voćnjacima starijim od 4 godine mogu se koristiti u toku jeseni, zime ili proleća tj. pre kretanja vegetacije. Ovo su tzv. preventivna tretiranja. Za dobro delovanje herbicida potrebno je da zemljište bude obrađeno i usitnjeno, i sa dovoljno vlage. U tu svrhu na raspolaganju su nam sledeći herbicidi:

Dihlobenil (Kasoron G) – može se primenjivati u svim voćnim vrstama (jabuka, kruška, breskva, višnja, trešnja, šljiva, malina, ribizla). Deluje na najveći broj otpornih korova: plevina, zubača, sirak, muhar, palamida, gorušica i dr. Primenjuje se kasno u jesen ili rano u proleće pre nicanja korova u količini 60-100 kg/ha. Tretira se obično po redovima tako da se doza smanjuje na trećinu, ili se granule rasture oko stabla voćke. Ne razblažuje se sa vodom jer je u obliku granula. Deluje preko korena, zbog čega je potrebno da zemljište bude vlažno, da bi se što pre rastvorio i delovao na korov. Primenjuje se jednom u toku godine.

Napropamid (Devrinol 45-F, Beverinol, Razza) – koristi se u zasadima starijim od jedne godine u količini 7-10 lit/ha, tretiranjem zemljišta u proleće, pre nicanja korova ili posle obrade, uz plitku inkorporaciju na dubinu 2-5 cm. Absorbuje se korenom i vrlo brzo već nakon osam sati celokupna dostupna količina biva apsorbovana i transportovana u nadzemne delove biljke. Korovi su naročito osetljivi u fazi nicanja.

Oksifluorfen (Goal, Galigan) – koristi se u zasadima jabuke, kruške, breskve, šljive, kajsije, starosti 1-4 godine, u količini 3-4 lit/ha, tretiranjem zemljišta u fazi mirovanja vegetacije (od novembra do početka marta meseca).

Pri primeni sprečiti zanošenje kapi rastvora na listove, jer može doći do fitotoksičnosti.

Dopunsko tretiranje herbicidima, kao kurativna mera, koristi se tokom vegetacije kada su korovi prosečno visoki 1-20 cm. Najčešće se koriste totalni herbicidi kontaktnog ili translokacijskog delovanja:

Dikvat (Reglon forte, Didikvat) – koristi se u dozi 4-6 lit/ha, tretiranjem kada su korovi visine 10-15 cm, odnosno najkasnije na 28 dana pre berbe. Veoma brzo se apsorbuje listom i translocira.

Glifosat (Glifosat, Agrototal, Agroglifosat eco, Bingo-480, Blade 48 SL, Clinic..)

U zavisnosti od zakorovljenosti i prisutnih korova koristi se u dozi: 2-4 lit/ha za suzbijanje jednogodišnjih korova, u dozi 4-8 lit/ha za suzbijanje višegodišnjih korova, u dozi 8-12 lit/ha za suzbijanje višegodišnjih izuzetno otpornih korova.

Ne sme se koristiti u zasadima mlađim od 4 godine.

Parakvat (Gramoxone, Agram, Galop) – koristi se kao totalni herbicid u zasadima voća u količini 3 lit/ha tretiranjem kada je zakorovljenost manja, ili kada dominiraju širokolisne korovske vrste, i to kada su korovi u fazi 4 lista, ili se koristi u količini 5 lit/ha, kada je zakorovljenost jača, ili kada dominiraju uskolisni korovi, a kada su korovi visine 8-15 cm). Koriste se rastvoreni u 300 l vode. Posle tretiranja kiša ne sme pasti barem pet sati. Obzirom da su to totalni herbicidi, ako dođe do kontakta sa listom gajene biljke, sasušiće ga. Prskati treba po mirnom, tihom i umereno toplom vremenu, pod niskim pritiskom pumpe kako herbicid ne bi dospeo na zelene delove biljke.

Ako u voćnjaku dominiraju uskolisni (travni) korovi, osim totalnih herbicida mogu se koristiti i herbicidi koji uništavaju samo uskolisne korove:

Cikloksidim (Focus ultra) – koristi se za suzbijanje korova u zasadima voća. Koristi se jednokratno tretiranjem kada su korovi 20-30 cm visine i imaju 3-5 listova u količini:

0,75-1,0 lit/ha za suzbijanje jednogodišnjih korova i divljeg sirka iz semena

1,5-2 lit/ha za suzbijanje višegodišnjih korova, kao što je divlji sirak iz rizoma

3-4 lit/ha za suzbijanje plevine i zubače

Može da se koristi i dvokratno u gore navedenim dozama, ali se tretira dva puta sa pola doze.

Simptomi se pojavljuju nakon nekoliko dana, lišće dobija hlorozu posle 1-3 nedelje od primene preparat. Staro lišće postaje purpurno, narandžasto i crveno pre nekroze.

Fluazifop-P-Butil (Fusilade forte, Pinfor super, Victolade..), - koristi se u zasadima jabuke, kruške, dunje u toku vegetacije zasada do početka cvetanja, počev od prve godine uzgoja, a kada su korovi u fazi 3-5 listova. Koristi se u dozi 0,8-1,3 lit/ha. Niže doze se koriste za suzbijanje jednogodišnjih, a više za suzbijanje višegodišnjih korova. Veoma brzo se apsorbuje, tako da već dva sata posle primene nema gubitaka od spiranja kišom.

Za bolje prijanjanje uz korovske listove kod primene kontaktnih herbicida, korisno je uz herbicid dodati okvašivač (Extravon, Trend-90, i sl.), odnosno pomoćno sredstvo koje omogućuje bolji raspored herbicida na listu, bolje prijanjanje i potpunije upijanje u list korova. Primena okvašivača posebno se preporučuje u nepovoljnim uslovima za delovanje herbicida (suša, niske temperature) ili kod korova koji imaju glatke listove i voštanu prevlaku.

Savetodavac:
Olga Vidaković, dipl.ing